

Innst. S. nr. 122

(2000-2001)

Innstilling fra samferdselskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Thore Aksel Nistad, Christopher Stensaker, Lodve Solholm og Per Roar Bredvold om å opprette en felles ulykkeskommisjon for alle større ulykker innen transportsektoren

Dokument nr. 8:59 (1999-2000)

Til Stortinget

Sammendrag

I Dokument nr. 8:59 (1999-2000) fremmer stortingsrepresentantene Thore Aksel Nistad, Christopher Stensaker, Lodve Solholm og Per Roar Bredvold følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å opprette en felles ulykkeskommisjon for alle større ulykker innen transportsektoren, og at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med alternative løsninger når det gjelder organisering og arbeidsområder."

Som bakgrunn for forslaget blir det vist til at Havarikommisjonen for sivil luftfart (HSL) er den eneste og faste ulykkeskommisjonen i Norge med profesjonelle etterforskere med høy kompetanse og lang erfaring.

HSL skal finne årsakene til ulykker og hendelser, samt gi tilrådinger som forslag om endringer av prosedyrer eller innføring av bedre utstyr til myndigheter og flyselskaper, for derved å hindre at liknende hendelser skjer igjen.

Det kan imidlertid nevnes at Statens vegvesen har på eget initiativ nedsatt egne undersøkelseskommisjoner i 10 fylker, noe som er et eget prosjekt. Innenfor det enkelte fylke ser en på tilnærmet like ulykker.

Det vises i dokumentet kort til organiseringen i andre land. Bl.a. er felles ulykkeskommisjoner etablert i flere land, men kommisjonene i USA, Canada, Sverige og Finland er de land som oftest fremheves. Stort sett er disse bygd opp over samme lest, men det er to vesentlige forskjeller i måten de er organisert og arbeider på. I USA har kommisjonen anledning til å gi anbefalinger, pålegg for å øke sikkerheten, samt at man i Skandinavia også kan undersøke militære ulykker.

Det vises til at Norge i den senere tid har opplevd to store og meget tragiske ulykker, først Sleipnerulykken

og deretter jernbaneulykken på Rørosbanen. I forbindelse med de nevnte ulykker, og da spesielt jernbaneulykken på Rørosbanen, har det blitt nedsatt flere ulykkeskommisjoner bestående av forskjellige offentlige instanser. I etterkant av de to nevnte og meget tragiske ulykkene er det avdekket åpenbare mangler på standarder for sjø og jernbane hvis man sammenligner med hva som er gjeldende for luftfart.

Forslagsstillerne peker på at det har kommet frem at det ikke finnes noe organ tilsvarende Havarikommisjonen for Sivil Luftfart (HSL) for sjø, bane og vegtransport. Dette har medført at undersøkelser blir utført av personer med liten eller ingen erfaring på området.

På den bakgrunn vil det derfor være å foretrekke at det opprettes et felles organ for å undersøke hendelsesforløpet som leder til ulykker.

En felles undersøkelseskommisjon kan dannes ved å styrke den eksisterende HSL med nødvendig teknisk og operativ kompetanse fra de andre transportområdene, samt at det etableres en mindre, men fast administrasjon.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Eirin Falset, Gard Folkvord, Sverre Myrli, Gunn Olsen og Ola Røtvei, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Kofoed-Larsen og Jan Sahl, fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, og fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Myrvoll, viser til følgende uttalelse av 2. oktober 2000 fra Samferdselsdepartementet v/statsråden i saken:

"Samferdselsdepartementet viser til brev fra Samferdselskomiteen av 10.05.2000 hvor det bes om uttalelse i sak: Dokument nr. 8:59 (1999-2000) Forslag fra

stortingsrepresentantene Thore Aksel Nistad, Christopher Stensaker, Lodve Solholm og Per Roar Bredvold om å opprette en felles ulykkeskommisjon for alle større ulykker innen transportsektoren.

Samferdselsdepartementet viser til St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal transportplan (2002-2011) hvor Regjeringen i kap. 4.3 Helhetlig transportpolitikk og trafiksikkerhet, jf. spesielt s. 57-58, har drøftet spørsmålene som gjelder organisering og arbeidsområder med hensyn til trafiksikkerhet, herunder også spørsmålet om en felles ulykkeskommisjon for hele transportsektoren. Samferdselsdepartementet anser omtalen i meldingen dekkende som grunnlag for Stortingets behandling av Dokument 8 forslaget.

Flertallet viser til at spørsmålet om en felles ulykkeskommisjon for alle ulykker innen transportsektoren vil bli vurdert i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal transportplan 2002-2011. I St.meld. nr. 46 (1999-2000) fremmer Regjeringen forslag om at det opprettes en felles havarikommisjon for luftfart og jernbane. Regjeringen vil videre vurdere om det bør opprettes en felles undersøkelseskommisjon for hele transportsektoren, der også sjø- og større vegtransportulykker inngår. Flertallet vil komme tilbake til spørsmålet ved behandlingen av St. meld. 46 (1999-2000).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Christopher Stensaker og Thore Aksel Nistad, fra Høyre, Ole Johs. Brunæs og lederen Oddvard Nilsen, og fra Venstre, May Britt Vihovde, støtter forslag om å opprette en felles ulykkeskommisjon for større ulykker innen de fire transportgrenser.

Disse medlemmer vil vise til sine merknader i Innst. S. nr. 119 (2000-2001) Nasjonal transportplan 2002-2011 der forslag i samsvar med forslaget i Dokument nr. 8:59 (1999-2000) blir fremmet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er etablert felles ulykkeskommisjoner i flere land, men kommisjonene i USA, Canada, Sverige og Finland er de land som oftest fremheves.

Disse medlemmer vil vise til at disse er stort sett bygd opp over samme lest, men det er to vesentlige forskjeller i måten de er organisert og arbeider på. I USA har kommisjonen anledning til å gi anbefalinger, pålegg for å øke sikkerheten, samt at man i Skandinavia også kan undersøke militære ulykker.

Disse medlemmer vil vise til at Norge i det siste året har opplevd to store og meget tragiske ulykker, først Sleipner - ulykken og deretter jernbaneulykken på Rørosbanen.

Disse medlemmer viser videre til at det i forbindelse med de nevnte ulykker, og da spesielt jernbaneulykken på Rørosbanen, ble nedsatt flere ulykkeskommisjoner bestående av forskjellige offentlige instanser.

Disse medlemmer vil peke på at det ikke finnes noe organ tilsvarende Havarikommisjonen for sivil luftfart (HSL) for sjø, bane og vegtransport. Dette har medført at undersøkelser blir utført av personer med liten eller ingen erfaring på området.

Disse medlemmer mener det bør opprettes et felles organ for å undersøke hendelsesforløpet som leder til ulykker. Mønstrer for en slik organisasjon kan hentes fra USA hvor The National Transportation Safety Board (NTSB) er ansvarlig for å undersøke ulykker og hendelser for hele transportsektoren.

Disse medlemmer mener at en felles undersøkelseskommisjon kan dannes ved å styrke den eksisterende HSL med nødvendig teknisk og operativ kompetanse fra de andre transportområdene, samt at det etableres en mindre, men fast administrasjon.

Disse medlemmer vil understreke at en kommisjon tilsvarende The National Transportation Safety Board (NTSB) i Norge vil både lede til en grundigere etterforskning, og kunne føre erfaringer fra ett område til et annet.

Disse medlemmer har registrert det faktum at det viser seg at mange ulykker har kompliserte årsaksforhold, hvor menneskelige faktorer ofte spiller en stor rolle. Det kan også være mye eller mange av de samme årsaker, og derfor ventes kommisjonens kompetanse å komme flere sektorer til gode.

Disse medlemmer vil peke på den spisskompetanse HSL allerede har på dette området og at HSLs metodikk ved undersøkelser kan gjennom en slik felles kommisjon komme hele transportsektoren til gode. Derved kan man oppnå en sikrere transport av mennesker og gods i Norge.

Disse medlemmer vil peke på at i etterkant av de to nevnte og meget tragiske ulykkene er det avdekket åpenbare mangler på standarder for sjø og jernbane hvis man sammenligner med hva som er gjeldende for luftfart.

Komiteens tilråding

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:59 (1999-2000) - forslag fra stortingsrepresentantene Thore Aksel Nistad, Christopher Stensaker, Lodve Solholm og Per Roar Bredvold om å opprette en felles ulykkeskommisjon for alle større ulykker innen transportsektoren - vedlegges protokollen.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 9. februar 2001

Oddvard Nilsen
leder

Jan Sahl
ordfører

May Britt Vihovde
sekretær